

بروزترین و برترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

Konkur
info

<https://konkur.info>

درس ۱۱ عربی دهم انسانی

جاژ: (حرف جر، معادل حرف اضافه در زبان فارسی): من - فی - علی - الی
 هرگاه اسمی پس از یکی از حروف جر بیاید، مجرور به حرف جر خواهد شد
 مجرور (به حرف جر و اسم پس آن جاژ و مجرور گفته می‌شود)
 جار و مجرور:
 (الف) اسم
 (ب) ضمیر متصل
 مجرور به حرف جر

مهمترین حروف جر (جاژه) عبارتند از:

فی	در	من	از	علی	روی، بر	الی	تا، به	عن	از، درباره
ب	به کمک - از	گ	مثل-مانند	ل	برای	و	قسم به	حتی	تا

مانند: صُمْتُ مِنَ الصَّبَاحِ إِلَى الْمَسَاءِ (از صبح تا شب روزه گرفتم)

صَعِدَ عَلَى الشَّجَرَةِ (بر بالای درخت صعود کرد)

الْعِلْمُ كَالنُّورِ (علم مانند نور است)

نکات

۱) پس از حروف جر تنها اسم یا ضمیر می‌آید؛ بنابراین پس از حروف جاژه، فعل یا حرف دیگری نمی‌آید.

۲) ضمیری که پس از حروف جر به کار می‌رود ضمیر «متصل» است که به حرف جر متصل می‌شود و اعراب آن «مجرور به حرف جر» خواهد بود. (ضمائر مبنی هستند)؛ مانند: فیه - بگم - منهنما - علیک

۳) حرف جر «ل» در صورتی که پس از آن ضمیر متصل به کار رود مفتوح خواهد بود، (بجز ضمیر یاء متکلم): لَهُ - لَهُمْ - لَكُمْ - لِي

۴) حرف «واو» در صورتی حرف جر محسوب می‌شود که به معنی «قسم به» باشد؛ مانند: وَاللَّهِ - وَالشَّمْسِ

۵) «حتی» در صورتی که پس از آن فعل مضارع بیاید «ادات ناصبه» و اگر پس از آن اسم بیاید «حرف جر» است؛ مانند:
 حتی تقولوا ← مضارع منصوب   حتی اللیل ← جار و مجرور

تذکره: ادرات ناصبه در عربی یازدهم تدریس خواهد شد.

۶) در صورتی که پس از حرف جر «عن» اسم موصول عام (من - ما) بیاید به صورت زیر نوشته می‌شود:
 عن + من = عَمَّن   عن + ما = عَمَّا

۷) اگر پس از حرف جر «من» اسم موصول عام (من - ما) بیاید به صورت زیر نوشته می‌شود:
 من + من = مِمَّن   من + ما = مِمَّا

۸) اگر پس از حروف جر «الی» و «علی» ضمیر متکلم وحده «ی» به کار رود به شکل زیر نوشته می‌شود:
 الی + ی = إِلَيَّ   علی + ی = عَلَيَّ

۹) اگر بعد از حرف جر «ل» اسم ال دار بیاید به صورت «لل» نوشته می‌ود: للمؤمنین

الف- در زمان ترجمه و تعریب به حروف جرّ باید دقت نمود.

ب- حرف جرّ «ل» (برای) گاهی اوقات در مفهوم «مالکیت و داشتن» به کار می‌رود: لی صديق: دوستی دارم.

تذکره ۱: «كان + ل + اسم (ضمیر)» نیز در عربی به مفهوم «داشتن» است:

كان لنا معلم ← معلمی داریم.

تذکره ۲: «عند» و «لدى» نیز گاهی اوقات در اول جمله به معنی «داشتن» است:

عندی صداع: سردرد دارم.   لديهم علم كثير: علم زیادی دارند

تذکره ۳: برای مفهوم «نداشتن» معمولاً روش‌های زیر استفاده می‌شود:

«ما كان + ل + اسم (ضمیر)» ← ما كانت للكافرين صداقة: کافران صداقت ندارند.

«ليس + ل + اسم (ضمیر)» ← ليست للطلاب مدرسة: دانش‌آموزان مدرسه ای ندارند.

ج- حرف جرّ «علی» می‌تواند در مفهوم «باید» استفاده شود به روش‌های زیر دقت کنید:

«علی + اسم (ضمیر) + مضارع منصوب به آن»: «عليكم أن تجالسوا الأخيار ← (شما) باید با نیکان هم نشینی کنید.

«يجب + علی + اسم (ضمیر) + مضارع منصوب به آن»: «يجب علينا أن نجتهد ← (ما) باید تلاش کنیم.

«علی + اسم (ضمیر) + مصدر»: «عليك الدراسة ← باید درس بخوانی.

تذکره ۱: «يجب + مضارع منصوب به آن» نیز به صورت «باید» ترجمه می‌شود:

يجب أن نعرف حقيقة الحياة ← (ما) باید حقیقت زندگی را بشناسیم.

تذکره ۲: در تمامی موارد فوق‌الذکر فعل پس از «علی» و «يجب» مضارع منفی باشد به صورت «نباید»

ترجمه می‌شود: يجب علينا أن لانخاف الأعداء ← (ما) نباید از دشمنان بترسیم.

علی التلاميذ أن لاتتكاسلوا في دروسهم ← دانش‌آموزان نباید در درس هایشان تنبلی کنند.

نون وقایه

اگر ضمیر متکلم وحده «ی» (با نقش مفعول) به فعلی متصل شود، بین فعل و ضمیر «ن» واقع می‌شود که به آن «نون وقایه» می‌گویند.

يُكرموني: مرا گرامی می‌دارند   عَلَّمَنِي: مرا آموخت

تذکره: در این حالت استفاده از «نون وقایه» اجزای است.

بروزترین و برترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

Konkur
info

<https://konkur.info>